

**Op de kop af zeventig jaar is de dollar officieel de wereldreservemunt. Het einde van die status is al vaak voorspeld. Toch heeft de munt al een aantal crises doorstaan. Maar de zoektocht naar een alternatief voor de dollar gaat door. Is de dollarhegemonie ten einde?**

# HET VERVAL VAN DE DOLLAR ALS WERELDMUNT

**M**et meer dan 60 procent van de wereldwijde buitenlandse valutareserves is er niet direct een reden om de Amerikaanse dollars af te schrijven.

Toch gaan er al jaren stemmen op dat de dollarhegemonie ten einde loopt. Een overvloed aan Amerikaanse dollars, en een ongekend grote schuldenberg zijn veelgehoorde argumenten om het einde van het dollartijdperk aan te kondigen. Datzelfde geldt voor de groeiende politieke en economische macht van andere landen op het wereldtoneel. Het zijn direct ook trends die decenia geleden al zijn ingezet. Is een kantelpunt nu wel nabij?

## DOLLAR MACHTIG

Eerst even terug in de geschiedenis. In 1944 werd de dollar officieel de wereldreservemunt. Tijdens de

befaamde conferentie in de Amerikaanse nederzetting Bretton Woods in de staat New Hampshire tekenden 44 landen een akkoord.

De goudollarstandaard was geboren. Er was een vaste wisselkoers tussen de munt van een aangesloten land met de dollar. De dollar was vervolgens tegen een vaste koers gekoppeld aan goud. Wilde een land goud hebben, dan moest het eerst de nationale munt omzetten in dollars om deze daarna te kunnen inwisselen voor het gele metaal.

## WANKELE BASIS

Het nieuwe monetaire systeem genereerde een ongekende vraag naar dollars. Grondstoffen werden immers in de Amerikaanse munt verhandeld. Daarnaast gaven ook de sterke Amerikaanse economie en rentevergoedingen weinig reden om goud op te vragen.

Dat veranderde in de jaren zestig. De oorlog in Vietnam en verschil-

lende sociale programma's om de binnenlandse armoede terug te dringen, kostten de Amerikanen bakken met geld. Meer dan de overheid aan inkomsten binnenhaalde. Maar in plaats van hogere belastingen, kwam voor de financiering steeds meer de Federal Reserve, het Amerikaanse stelsel van centrale banken, in beeld.

Meer dollars resulteerden in een dalende gouddekking. Een ontwikkeling die landen als Frankrijk en Nederland niet met lede ogen wilden

**EEN OVERVLOED AAN DOLLARS EN EEN ONGEKEND GROTE SCHULDENBERG ZIJN VEELGEHOORDE ARGUMENTEN VOOR HET EINDE VAN HET DOLLARTIJDPERK**

aanschouwen. Zij eisten goud voor hun dollars. De Amerikaanse goudvoorraad slonk, totdat in 1971 de toenmalige Amerikaanse president Richard Nixon het goudloket sloot. Sindsdien is het geen goud meer, maar vertrouwen dat als fundament dient voor het financiële systeem.

## VALUTARESERVES

De dollar heeft zijn status als wereldmunt inmiddels ruimschoots bewezen. De munt overleefde de ont koppeling van goud, twee oliecrises en hardnekkige inflatie. Tijdens de wereldwijde crisis van 2008 was de dollar een belangrijke vluchthaven voor beleggers.

Tegelijkertijd daalt de muntwaarde jaar na jaar. Zeker in tijden waarin de rentevergoeding op een spaarrekening lager is dan de inflatie betekent dat snel verlies aan koopkracht.

Dat zal ongetwijfeld hoofdpijn opleveren bij de crediteuren. Landen als China en Japan hebben flinke dollarreserves opgebouwd. In ruil voor producten en diensten ontvangen exporterende landen claims op toekomstige Amerikaanse productie. Doordat Amerika per saldo meer importeert dan het exporteert, zet het land zichzelf in de uitverkoop.

## DOLLARS AAN HET WERK

De balansvergroting van de Fed om de crisis te bezweren en continue inflatie doen steeds meer partijen twijfelen aan de koopkracht van hun dollars. Niet voor niets proberen crediteuren zich daar steeds beter tegen in te dekken. Dat hoeft niet direct door dollars om te wisselen voor andere munten.

Kortlopende financiering, een variabele rente of inflatiegekoppelde obligaties liggen voor de hand. Een andere optie betreft dollarobligaties om te zetten in andere beleggingen, zoals vastgoed of aandelen, of in directe investeringen in Amerikaanse bedrijven. Hoewel dollars dan dollars blijven, worden ze wel aan het werk gezet.